

စိတ်ကွန့်မြူး အော်တစ်ဇင် ဦးနှောက်ဖွံ့ဖြိုးမှုပုံမမှန်ခြင်း

အချက်အလက်စာရွက် Autism Spectrum Disorder Fact Sheet (Burmese)

စိတ်ကွန့်မြူး အော်တစ်ဇင် ဉာဏ်ရည်မရှိခြင်းဆိုသည်မှာအဘယ်နည်း။

ဉာဏ်ရည်မရှိခြင်းဆိုသည်မှာ - ဦးနှောက်သည်ထူးခြားစွာဖွံ့ဖြိုးမှု ပုံမမှန်ခြင်း အတွက် စွမ်းဆောင်နိုင်မှုမရှိခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ သိပ္ပံပညာရှင်များမှ ဤဝေဒနာသည်များနှင့်ပတ်သက်ပြီးအတိအကျသိရှိခြင်းမရှိသေးပါ။ မည်သို့ ပင်ဖြစ်စေဝေဒနာကိုအခြေခံအားဖြင့်မျိုးရိုးဗီဇအရဆိုပေမည်။ ဤအကြောင်းအရာမှာဝေဒနာဖြစ်ရခြင်း၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသသာဖြစ်ပြီး အတော်များများကိုမသိရှိနိုင်ပါ။

ဤဝေဒနာရှင်ကိုကြည့်မည်ဆိုလျှင်အခြားသူများနှင့်မတူသောကွာခြားသည့် လက္ခဏာကိုတွေ့ရမည်။ သို့သော်သူတို့သည်ဆက်သွယ် နိုင်၊ တုံ့ပြန်နိုင်၊ ပြုမူနိုင်ခြင်းနှင့်အခြားသူများနှင့်မတူသောသင်ယူမှုများရှိသည်။ ဤရောဂါကို လေ့လာခြင်းစဉ်းစားတွေးခေါ်ခြင်းနှင့်ပြဿနာအရင်းအမြစ်ကိုအဖြေရှာခြင်းသည်စိန်ခေါ်မှုကြီးတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဝေဒနာရှင်များကနေ့စဉ်လုပ်ရားမှုတိုင်းတွင်အကူအညီလိုအပ်ပြီး၊ အချို့မှာမလိုအပ်ပါ။

ယခုတွင်ရောဂါစစ်တမ်းထုတ်ချက်အခြေခံအားဖြင့်ခွဲခြားစစ်ထုတ်ရာဉာဏ်ရည်မရှိသောရောဂါမျိုး-အော်တစ်ဇင်စိတ်ကွန့်မြူးခြင်း (autistic disorder)၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပုံမမှန်ခြင်း (pervasive developmental disorder)၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတွင်ပုံမှန်မဟုတ်ခြင်း၊ အခြားမှာအတိအကျမဖော်ပြနိုင်သေးပါ။ (PDD-NOS) အက်စ်ဗာဂယ်လ်စန်ဒရမ်း (Asperger-syndrome) သူတစ်ပါးမကောင်းကြောင်းပြောသောရောဂါတို့ ဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ဦးနှောက် ဉာဏ်ရည်မရှိ ခြင်းရောဂါ ဟုခေါ်ဆိုသည်။

ရောဂါလက္ခဏာအဘယ်နည်း။

ASD ရှိသောသူများတွင် လူမှုဆက်ဆံရေး၊ စိတ်လှုပ်ရှားမှုနှင့် ဆက်သွယ်ပြောဆိုဆက်ဆံရေးတို့တွင် အခက်အခဲရှိကြသည်။ ကိုယ်ဟန် အမူအရာများတစ်ခု ထပ်ခါတလဲလဲ လုပ်ခြင်းနှင့် မိမိတို့လုပ်နေကျ အရာများကို မပြောင်းလဲလိုပေ။ ASD ရှိသောသူများတွင် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် သင်ကြားတတ် မြောက်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ဂရုတစိုက်နားထောင်ရာတွင်ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်တတ်ပါသည်။ ASD လက္ခဏာများမှာ ကလေးအရွယ်မှ စတင်ပြီး တစ်သက်လုံးအထိရှိနေတတ်သည်။

-ကလေး (သို့) အရွယ်ရောက်သူမှ ရောဂါလက္ခဏာ များ

- အရာတစ်ခုကိုအတိအကျပြောနိုင်ဖို့စိတ်မဝင်စား တတ်ပါ။ (ဥပမာ- အပေါ်မှာလေယာဉ်ပျံပျံသန်းနေတာကိုညွှန် မပြတတ်)
- အရာတစ်ခုတစ်ရာကိုပြညွှန်သော်လည်းမကြည့် တတ်ပါ။
- အခြားသူနှင့်မပေါင်းသင်းတတ် (သို့) အခြားသူ ကိုစိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်း။
- အကြည့်ကိုလွှဲဖယ်ပြီးတစ်ဦးတည်းနေရန်ဆန္ဒရှိ သည်။

- လူအများရဲ့ခံစားချက်ကိုနားလည်နိုင်စွမ်းမရှိ၊ သူတို့ခံစားချက်ကို သာပြော ဆို နေတတ်သည်။
- သူ၏ဆန္ဒမပါဘဲကူညီမှု နှင့်ပွေ့ဖက်မှုကိုမနှစ်သက်တတ်ပါ။ အခြားသူမှ ပြောသောစကားကိုနားမလည်သောအခါတွင်မဆိုသည့်အသံနှင့်ပြန်လည်တုန်ပြန်ခြင်းဖြင့်ဖော်ပြသည်။
- အခြားသူများကိုအလွန်ပင်စိတ်ဝင်စားတတ်သော်လည်းအခြားသူများနှင့် မည်သို့စကားပြောခြင်း၊ကစားခြင်း၊(သို့)ပေါင်းသင်းရမည်ဆိုသည်မှာမသိပေ။
- စကားလုံးနှင့်စကားစုတစ်ခုကို ထပ်ခါထပ်ခါပြောနေ တတ်ခြင်း။
- သူ၏လိုအပ်ချက်ကိုအတိအကျမဖော်ပြနိုင်ခြင်း။
- အခြားကလေးငယ်များကဲ့သို့အရုပ်များနှင့်မကစား တတ်ခြင်း။
- (ဥပမာ - အရုပ်လေးများကိုအစာခွဲတမ်းကစားခြင်းမျိုး)
- လုပ်ဆောင်ချက်များထပ်ခါထပ်ခါလုပ်နေခြင်း။
- အပြောင်းအလဲလုပ်ရန်ခက်ခဲပြီးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဆီလျော်အောင်မနေ တတ်ခြင်း။
- အနံ့၊ အရသာ၊ အမြင်၊ ခံစားမှု (သို့) အသံသမရိုးကျတုံ့ပြန်မှုကိုမလိုလား ခြင်း။
- ကျွမ်းကျင်မှုများတွင်လူမှုရေး၊ စိတ်ခံစားမှု၊ ဆက်သွယ်မှုများ ပျောက်ကွယ် သွားသည်။ လုပ်ဆောင်ချက်များထပ်ခါထပ်ခါဖြစ်နေ တတ်ပြီးအပြောင်းအလဲ ကို လက်မခံပေ။ ဝေဒနာရှင်အတော်များများမှာသူတို့၏သင်ယူမှုနေပုံထိုင်ပုံ (သို့) တုန်ပြန်မှုတို့သည်သမရိုးကျမဟုတ်ပေ။ ဤရောဂါလက္ခဏာကိုကလေးအရွယ်မှစတင်၍သေသည့်တိုင်ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်၏ကလေးတွင် ASD ရှိပါက ဘာလုပ်နိုင်သနည်း။

သင့်ကလေး၏ဆရာဝန် (သို့) သူနာပြုနှင့်ဆွေးနွေးပါ။အကယ်၍သင် (သို့) ဆရာဝန်မှ ကလေးတွင်ပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်နေပြီဟုတွေးမိလျှင် ညွှန်ကြားချက်ကိုတောင်းဆိုပြီး ကလေးဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ အထူးကု (သို့) အထူးကုများနှင့်တွေ့ဆုံပါ။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင်မိမိ၏နိုင်ငံရှိကလေးသူငယ်အခွင့်အလမ်းပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသည့်ကိုယ်စားလှယ်လုပ်ငန်း (၃ နှစ်အောက်အတွက်သာ) (သို့) စာသင်ကျောင်းဆက်သွယ်ပါ (၃ နှစ်အောက်နှင့်အထက်) သင့်ကလေးထိုကျောင်းသို့မသွားလိုပါက သင်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်သင့်ကလေးအား စကားပြောဆိုပေးနိုင်မည့် သူကိုရှာဖွေရန် အတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းသောကလေးနှင့်လူငယ်များပဟိုသတင်းဌာန www.nichcy.org သို့ဝင်ရောက်ဆက်သွယ်နိုင်ပြီးထပ်ဆင့်အနေဖြင့်ရောဂါထိန်းချုပ်ကာကွယ်ဌာနမှ ဤရောဂါနှင့်ပတ်သက်ပြီးမိသားစုများအတွက်သတင်းရယူရန် (<http://www.cdc.gov/ncbddd/autism/links.html>) ဝင်ရောက်ရှာဖွေနိုင်သည်။
-နောက်မကျစေနှင့် - အချိန်မီစောလျှင်စွာကုသမှုခံယူခြင်းပြုမှသာ အမှန်တကယ် ထူးခြားသည့် အကျိုးထူး ကိုရရှိခံစားနိုင်မည်။

